

2023- yil yanvar-fevral aylari uchun
dáslepki maǵliwmat

**Qaraqalpaqstan Respublikası Sirtqı
ekonomikalıq baylanis hám sawda
statistikasi bólimi**

**Sirtqı ekonomikalıq baylanis hám
sawda statistikasi bólimi:**

(61) 222-67-45

Sırtqı sawda aylanısı

Mámleketimizde alıp barılıp atırğan ekonomikalıq háreketler sırt el mámleketleri menen sawda baylanıslarınıń tez pát penen ósiwine xızmet qılıp atır . Tiykarınan, mámleketiń eksport ónimdarlıǵın asırıwı boyınsha qabıl qılınǵan nızamları jergilikli kompaniyalarǵa sırtqı bazarlarda kóplew tájriybe arttırıwına imkaniyat jaratıp beredi. Pirovardida olar jáhan sawdasında báseki ústinlikke iye boladı.

Respublikada bul barısında sońǵı jıllarda ámelge asırılıp atırğan eksporttı qollap quwatlaw , importtı optimallastırw hám ulıwma alǵanda sırtqı sawda teń salmaqlılıǵın támiynlew maqsetinde ámelge asırılǵan is-ilajlar nátiyjesinde , **2023-** jil yanvar-fevral ayında respublikanıń sırtqı sawda aylanısı (tekstte TSA) **82,0 mln. AQSH** dollarǵa jetti hám **2022-** jıldıń yanvar-fevral aylarına salıstırǵanda **7,5 mln. AQSH** dollarına yáki **91,7 %** ti quradı.

SÍRTQÍ SAWDA AYLANÍSÍ (yanvar-fevral, mln. AQSH dollari)

Sırtqı sawda aylanısı

2023- y.: **82,6** **91,7 %**

(2022- y.: **90,1**)

Saldo

2023- y.: **7,5** (2022 r.: **13,0**)

Eksport

2023- y.: **46,0** **85,3 %**

(2022- y.: **53,9**)

Tovarlar: 45,9

Xızmetlar: 0,1

Import

2023- y.: **36,6** **+1,1 %**

(2022- y.: **36,2**)

Tovarlar: 31,9

Xızmetlar: 4,7

Sırtqı sawda aylanbası – belgili dáwir ushın mámleket eksportı hám importı qunınıń muǵdarı esaplanadı. Tovarlardıń sırtqı sawda statistikası O‘zbekstan Respublikası bajxana aymaǵına alıp kiriw (import) yáki O‘zbekstan Respublikası bajxana aymaǵınan alıp shıǵıw (eksport) nátiyjesinde mámleket material resursları zapaslarına qosılatuǵın yáki olardan ayırıp taslanatuǵın tovarlar esabın sırtqı sawda ulıwmalıq esap sisteması tiykarında júritiledi.

TSAda eksport kólemi **46,0** mln. AQSH dollarına (**85,3** % ti) hám import kólemi **36,6** mln. AQSH dollarına (**1,1** % ǵa ko‘beydi) jetti. Esabat dáwirinde **9,4** mln. AQSH dollari qunında minus sırtqı sawda balansı jazıp alındı.

QARAQALPAQSTAN RESPUBLİKASÍ MENEN SÍRTQÍ SAWDA AYLANÍSÍ EŇ JOQARÍ ÚLESKE IYE BOLǵAN MÁMLEKETLER
(2023- jil yanvar-fevral, mln. AQSH dollari)

<p>Túrkiya</p> <p>SSA – 16,8</p> <p>Eksport: 16,4 Import: 0,3</p> <p> 20,3 %</p>	<p>QXR</p> <p>SSA – 19,5</p> <p>Eksport: 10,7 Import: 8,8</p> <p> 23,6 %</p>	<p>Rossiya</p> <p>SSA – 13,8</p> <p>Eksport: 7,7 Import: 6,1</p> <p> 16,8 %</p>	<p>Qazaqstan</p> <p>SSA – 8,0</p> <p>Eksport: 3,9 Import: 4,1</p> <p> 9,7 %</p>	<p>Latviya</p> <p>SSA – 3,5</p> <p>Eksport: 3,4 Import: 0,1</p> <p> 4,2 %</p>
<p>Estoniya</p> <p>SSA – 0,5</p> <p>Eksport: 0,5 Import: 0,0</p> <p> 0,6 %</p>	<p>Gruziya</p> <p>SSA – 0,5</p> <p>Eksport: 0,5 Import: 0,0</p> <p> 0,6 %</p>	<p>Niderlandiya</p> <p>SSA – 0,6</p> <p>Eksport: 0,3 Import: 0,3</p> <p> 0,7 %</p>	<p>Awǵanstan</p> <p>SSA – 0,4</p> <p>Eksport: 0,3 Import: 0,1</p> <p> 0,5 %</p>	<p>Portugaliya</p> <p>SSA – 0,3</p> <p>Eksport: 0,3 Import: 0,0</p> <p> 0,4 %</p>

Qaraqalpaqstan Respublikası, jáhánniń 79 dan artıq mámleketleri menen sawda baylanısların ámelge asırıp kelmekte. SSAńıń salmaqı úlesi Qıtay Xalıq Respublikasında (23,6 %), Túrkiyada (20,3 %), Rossiya Federaciyasında (16,8 %), Qazaqstanda (9,7 %), Latviyada (4,2 %), Estoniyada (0,6 %) hám Gruzıyada (0,6 %) gúzetilgen.

Sonday-aq, qońsı mámleketler menen óz-ara baylanıslardı bekkemlew, mámleketlerdiń social-ekonomikalıq, sawda-sanaat hámde mádeniy salalardaǵı baylanısların rawajlandırıw boyınsha úlken isler ámelge asırılıp atırılǵanlıǵın kóriw múmkin.

Sońǵı jıllarda, Túrkménistan hám Qazaqstan qońsı mámleketler menen SSA da úlken ózgerisler gúzetilip atır.

Mısal ushın, sońǵı úsh jılda SSA da Qazaqstanda sırtqı sawda aylanısı 1,5 % ke óskenligi gúzetilmekte.

UNAMLÍ SÍRTQÍ SAWDA BALANSÍ GÚZETILGEN ÚSH MÁMLEKET (2023-jil yanvar-fevral, mln. AQSH dolları)

Túrkiya – 16,8

Qıtay Xalıq Respublikası – 19,5

Rossiya Federaciyası – 13,8

Sırtqı ekonomikalıq iskerligi boyınsha 20 iri sherik-mámleketler arasınan 3 mámlekette unamlı sırtqı sawda balansı gúzetilgen, sonnan, Túrkiya, Qıtay Xalıq Respublikası hám **Rossiya Federaciyası** usılar qatarınan. Qalǵan mámleket penen passiv sırtqı sawda balansı saqlanıp qalmaqta.

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASINI IRI SHERIK MAMLEKETLER MENEN SIRTQI SAWDA AYLANISI DINAMIKASI

(yanvar-fevral, mln. AQSH dollari)

Mámleketler	2021- j.	2022- j.	2023- j.
Turkiya	17,9	18,9	16,7
 <i>Eksport</i>	15,6	16,9	16,4
<i>Import</i>	2,3	2	0,3
XXR	21,6	23,5	19,5
 <i>Eksport</i>	16,5	13,9	10,7
<i>Import</i>	5,1	9,6	8,8
Rossiya Federaciyası	18,5	16,3	13,8
 <i>Eksport</i>	12,8	6,7	7,7
<i>Import</i>	5,7	9,6	6,1
Qazaqstan	9,1	7,3	8,0
 <i>Eksport</i>	5,2	2,6	3,9
<i>Import</i>	3,9	4,7	4,1
Latviya	6,1	6,6	3,4
 <i>Eksport</i>	6,0	6,5	3,4
<i>Import</i>	0,1	0,1	0
Estoniya	0,5	0,5	0,5
 <i>Eksport</i>	0,5	-	0,5
<i>Import</i>	-	0,5	-
Gruziya Litva	0,3	0,3	0,5
 <i>Eksport</i>	0,3	0,3	0,5
<i>Import</i>	-	-	-
Niderlandiya	0,5	0,4	0,6
 <i>Eksport</i>	-	-	0,3
<i>Import</i>	0,5	0,4	0,3
Awqanstan	0,8	1,0	0,3
 <i>Eksport</i>	0,8	1	0,3
<i>Import</i>	-	-	0
Portugaliya	0,1	0	0,3
 <i>Eksport</i>	0,1	-	0,3
<i>Import</i>	-	-	-

Mámleketler		2021- j.	2022- j.	2023- j.
	Fransiya	1,0	0,4	0,2
	<i>Eksport</i>	0,6	0,4	0,2
	<i>Import</i>	0,4	0,0	0,0
	Hindistan	0,0	0,1	0,2
	<i>Eksport</i>	0,0	0,1	0,1
	<i>Import</i>	0,0	0,0	0,1
	Belarus	0,3	0,1	0,3
	<i>Eksport</i>	0,1	-	0,1
	<i>Import</i>	0,2	0,1	0,2
	Koreya Respublikası	4,2	4,2	3,6
	<i>Eksport</i>	0,2	0,2	0,1
	<i>Import</i>	4,0	4,0	3,5
	Pákistan	0,0	0,0	0,1
	<i>Eksport</i>	0,0	0,0	0,1
	<i>Import</i>	-	-	-
	Qırǵız Respublikası	1,8	1,2	0,2
	<i>Eksport</i>	1,0	0,6	0,1
	<i>Import</i>	0,8	0,6	0,1
	Ukraina	4,2	1,6	0,1
	<i>Eksport</i>	4,1	1,5	0,1
	<i>Import</i>	0,1	0,1	-
	Tájikistan	0,8	0,1	0,1
	<i>Eksport</i>	0,8	0,1	0,1
	<i>Import</i>	-	-	-
	Germaniya	1,8	0,3	2,6
	<i>Eksport</i>	0,0	0,1	0,1
	<i>Import</i>	1,8	0,2	2,5
	Iran	0,4	0,6	0,2
	<i>Eksport</i>	-	0,1	0,1
	<i>Import</i>	0,4	0,5	0,1

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASI AYMAQLAR KESIMINDE SÍRTQÍ SAWDA AYLANÍSÍ

(2023- jil yanvar-fevral)*

	Mln AQSH dollari	Ósim pátleri, % te	úlesi, % te
Qaraqalpaqstan Respublikası	82,6	91,7	100,0
Nókis q.	45,1	80,4	54,6
<i>rayonlar:</i>			
Ámiwdárya	5,7	455,7	6,8
Beruniy	1,7	43,6	2,0
Bozataw	0,2	242,4	0,3
Qaraózek	3,9	109,4	4,8
Kegeyli	0,8	48,7	0,9
Qońirat	1,5	167,1	1,9
Qanlıkól	4,1	342,4	4,9
Moynaq	3,8	79,9	4,6
Nókis	0,3	57,4	0,4
Taqiyatas	2,3	45,7	2,8
Taxtakópir	0,1	47,7	0,1
Tórtkúl	6,7	127,6	8,2
Xojeli	0,9	63,8	1,1
Shımbay	1,4	99,5	1,7
Shomanay	0,7	992,6	0,8
Ellikqala	3,4	117,6	4,1

Eń joqari kólem,
mln. AQSH dollari

Nókis q.

45,1

Tórtkúl

6,7

Ámiwdárya

5,7

Eń joqari kólem,
mln. AQSH dollari

Nókis

0,3

Bozataw

0,2

Taxtakópir

0,1

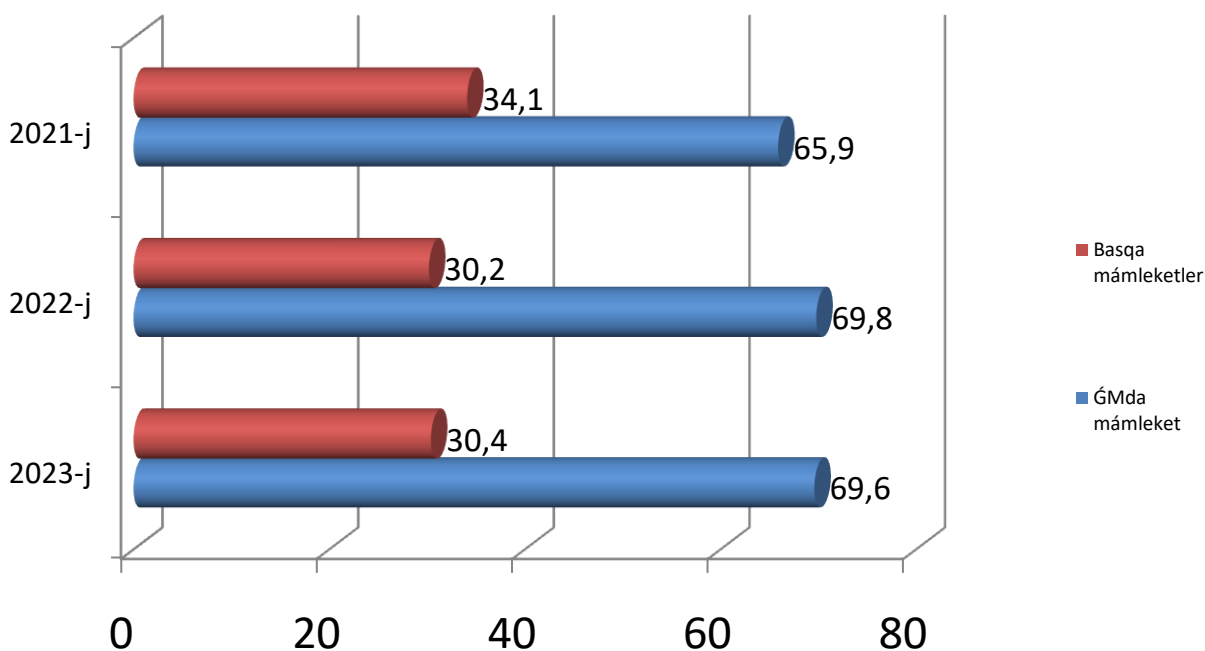
Respublika sırtqı sawda aylanısı quramındaǵı eń joqarǵı úlesin Nókis qalası **80,4 %** úles menen **45,1** mln. AQSH dolların, eń tómen úlesin ese Taxtakópirde **0,1 %** úles penen **0,1** mln. AQSH dollardı quradı.

* Tábiyiy gaz hám elektr energiyasın jetkerip beriw , sol qatarında, arnawlı eksport boyınsha rásmiy statistik maǵlıwmatlar , Qaraqalpaqstan Respublikası qala hám rayonlar boyınsha bólistirilmegen.

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASINIŇ SIRTQI SAWDA AYLANISINDA GMDA MAMLEKETLERI HAM BASQA MAMLEKETLERDIŇ KOLEMLERI DINAMIKASI

(yanvar-fevral, mln. AQSH dollari, úlesi, % te)

2023-jildiŇ yanvar-fevral aylarında, sirtqi sawda aylanısında GMDA mamleketleriniŇ úlesi 30,4 % ti qurap, 2022- jilga salıstırğanda sirtqi sawda aylanısındağı úlesi 92,3 % ti quradı.

QaraqalpaqstanniŇ basqa sirt el mamleketleriniŇ SSA sı 2023- jildiŇ yanvar-fevral aylarında 2022- jildiŇ usı dáwirine salıstırğanda 91,4 % ke hám jámi SSA dağı úlesi 69,6 % ti quradı.

Qaraqalpaqstan Respublikasınıń ĞMDA mámleketleri menen birge sirtqi sawda aylanısı 2023- jil yanvar-fevral kórsetkishlerine ko're, **82,6** mln. AQSH dolların quradı. Sonday-aq eksport **46,0** mln. AQSH dollarğa jetken bolsa, import **36,6** mln. AQSH dolların quradı.

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASINIŇ ĞMDA MAMLEKETLERI HAM SIRTQI SAWDA AYLANI (2023- jil yanvar-fevral, mln. AQSH dollari)

Rossiya

TSA – 13,8
Eksport – 7,7
Import – 6,1

Qazaqstan

TSA – 8,0
Eksport – 3,9
Import – 4,1

Qırǵız Respublikası

TSA – 0,2
Eksport – 0,1
Import – 0,1

Belarus

TSA – 2,9
Eksport – 0,0
Import – 2,9

Tájikistan

TSA – 0,1
Eksport – 0,1
Import – 0,0

Ukraina

TSA – 0,1
Eksport – 0,1
Import – 0,0

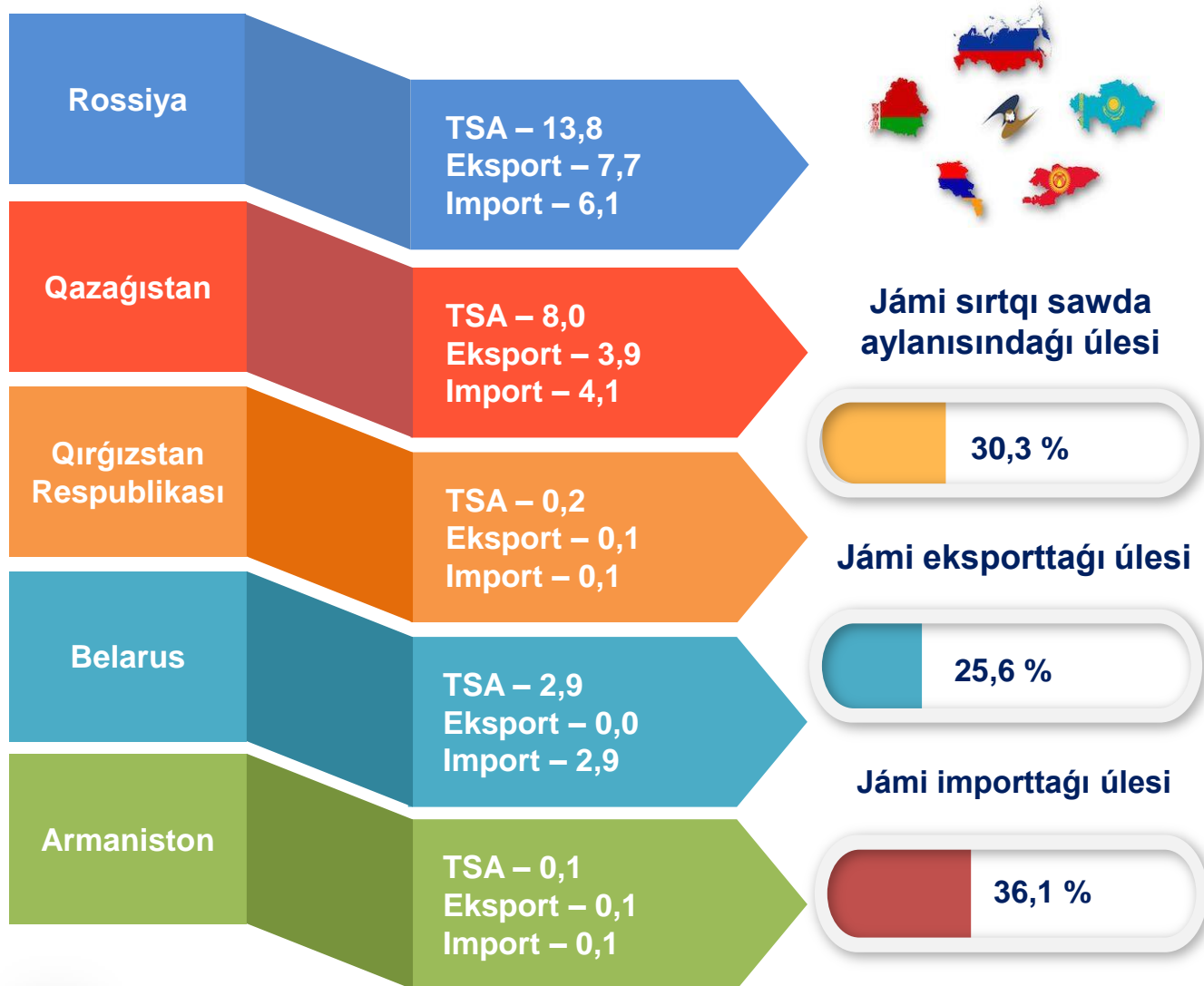
Türkmenistan

TSA – 0,1
Eksport – 0,0
Import – 0,1

Qaraqalpaqstan Respublikasınıń ĞMDA mámleketleri menen birge sirtqi sawda aylanısınıń eń joqarǵı kólemi Rossiya Federaciyası (**55,0** %), Qazaqstan (**31,9** %) hamda Qırǵız Respublikası (**0,8** %) mámleketlerine tuwra keldi.

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASINIŇ YEOII ĞA AĞZA MÁMLEKETLERI MENEN SIRTQI SAWDA AYLANBASI (yanvar-fevral, mln. AQSH dollari, úlesi, % te)

 Qaraqalpaqstan Respublikasınıń Evro Aziya ekonomikalıq shólkemine aǵza mámleketler menen birge sirtqı sawda aylanısı **25,0** mln. AQSH dollardı quraydı. Sonnan eksport kólemi **11,8** mln. AQSH dollardı, import kólemi **13,2** mln. AQSH dollarǵa jetti.

Sonı aytıp ótiw kerek , YEOII nıń aǵza mámleketleri (Rossiya, Belarus, Qazaǵıstan , Armaniston va Qırǵız Respublikası) ortasında tovarlar hám xızmetler háreketi, migrantlar háreketleniwi hám kapital háreketiniń erkinligi támiynlengen bolıp jalǵız bajixana sistemasına iye bolǵan ulıwma ekonomikalıq aymaq shólkemlestirilgen.

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASINIŃ EKSPORTI

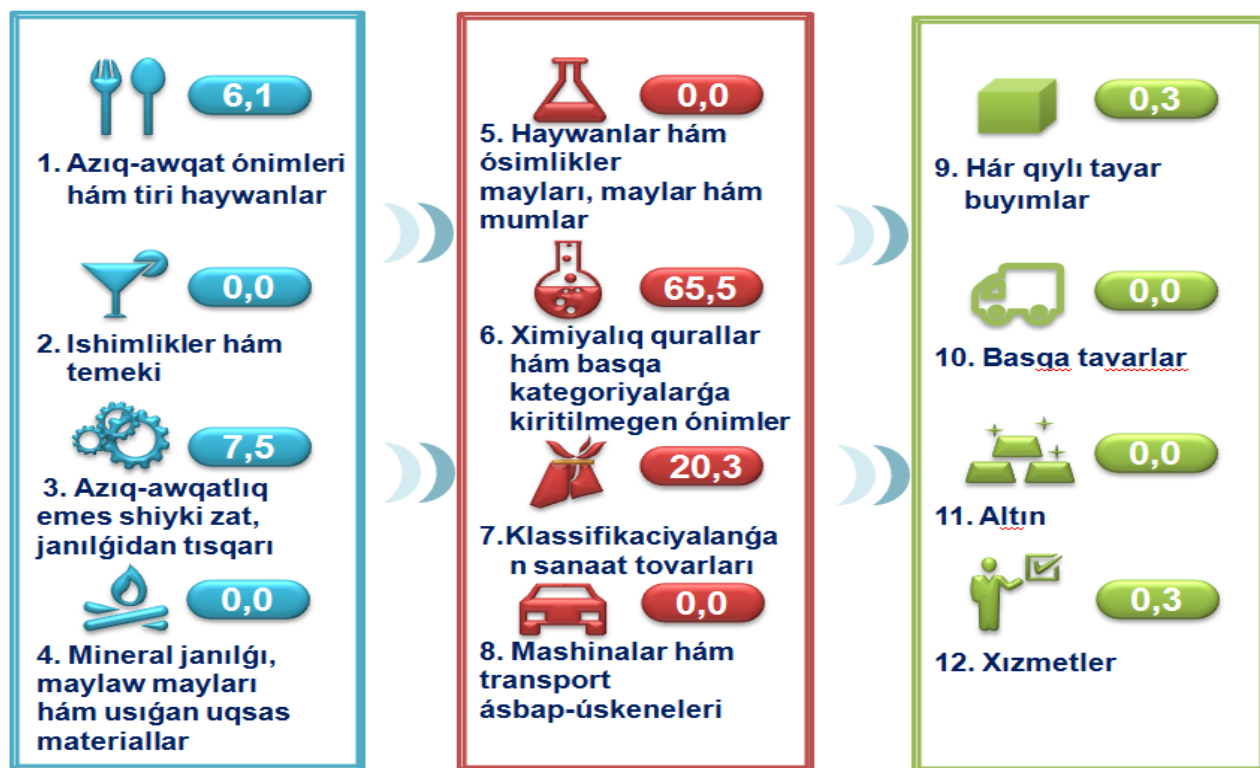

Xalıq aralıq ekonomikalıq baylanıslardıń rawajlanıwı eksporttıń turaqlı ósiwine járdem beredi hám bul óz nábwetinde belgili nátiyjelerge erisiw ushın imkaniyat jaratadı. Mámlekettiń eksport ónimdarlıgıń asırıw, eksporttı mámleket tárepinen qollap- quwatlaw, eksportqa tán ónimler nomenklaturasın keńeytiw maqsetinde ámelge asırılğan is-ilajlar natijesinde eksportyorlar sanı **79** ға jetti hám olar tárepinen **46,0** mln. AQSH dolları (*namonetar altınnan tısqarı*) qunındağı (2022- jıldıń mas dáwirine salıstırǵanda **85,3 %** ti quradı) tovar va xızmetler eksport qılınıwı támiynlendi.

XSST* BOYINSHA EKSPORTINIŃ QURAMI

(2023- jil yanvar-fevral úles % te)

Qaraqalpaqstan Respublikasında tovarlar sırtqı sawdası statistik kó'rsetkishlerin júzege keltiriwde , Sırtqı ekonoomikalıq háreket tovar nomenklaturası (**keyingi orınlarda TIF TN**) menen birgelikte , Birlesken Milletler shólkeminiń Xalıq aralıq standartlastırılğan sawda **tasnıflagichi (keyingi orınlarda – XSST)** isletiledii. Bu óz nábwetinde analiz qılıw maqsetlerinde eksport hám import qılınatuǵın tovarlardı 10 dana úlken bólimlerge gruppalam ushın imkan beredi. Tovarlardı **XSST** boyınsh kodlastırıw , **TIF TN** hám **XSST** ortasında ótiw ótish gıtleri járdeminde ámelge asırıladı.

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASINI XSSK BOYINSHA EKSPORT QURAMI

(yanvar-fevral, jillar kesiminde)

XSST qurami	Mln. AQSH dollari		Ósim páti, % te		Uliwma kólemge salıstırǵanda, % te	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Jám eksport	53,9	46,0	81,5	85,3	100,0	100,0
<i>shu jumladan:</i>						
Azıq-awqat ónimleri hám tiri haywanlar	3,0	2,8	88,1	92,3	5,7	6,1
Ishimlikler hám temeki	-	-	-	-	-	-
Azıq-awqatlıq emes shiyki zat, janılıǵıdan tısqarı	3,3	3,4	54,7	103,9	6,2	7,5
Mineral janılıǵı, maylaw mayları hám usıǵan uqsas materiallar	-	-	-	-	-	-
Haywanlar hám ósimlikler mayları, maylar hám mumlar	-	-	-	-	-	-
Ximiyalıq qurallar hám basqa kategoriyalarǵa kiritilmegen usıǵan uqsas ónimler	41,5	30,1	85,8	72,5	77,1	65,5
Sanaat tovarları	5,6	9,3	78,0	167,2	10,4	20,3
Mashinalar hám transport ásbap-úskeneleri	0,0	0,0		23,9	0,0	0,0
Hár qıylı tayar buyımlar	0,1	0,2	59,6	150,4	0,2	0,3
Xızmetler	0,3	0,1	114,5	43,4	0,6	0,3

Eksport quramında tovarlar úlesi **99,4 %** ti qurap, olar tiykarınan ximiyalıq qurallar hám basqa kategoriyalarǵa kiritilmegen usıǵan uqsas ónimler (**65,5 %**), sanaat tovarları (**20,3 %**) hám azıq-awqatlıq emes shiyki zat, janılıǵıdan tısqarı (**7,5 %**) úlesine tuwra kelmekte.

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASINIŃ XSST BÓLIMI BOYINSHA AYIRIM ÓNIMLER EKSPORTINIŃ QURAMI (2023- jil yanvar-fevral)

XSSK bólimi atı	Mln. AQSH dolları	2022-jıldıń sáykes dawirine salıstırǵanda, % te
Azıq-awqat ónimleri hám tiri haywanlar		
Palız hám miyweler	2443,2	115,4
Dánli eginler hám olardan tayarlanǵan ónimler	251,9	29,4
Sheker, shekerden tayarlanǵan ónimler hám bal	3,1	40,3
Kofe, shay, kakao, dámbegishler hám olardan tayarlanǵan ónimler	74,5	119,2
Ishimlikler hám temeki		
Ishimlikler		
Azıq-awqatlıq emes shiyki zat, janılıǵıdan tısqari		
May alınatuǵın tuqımlar hám miyweler	2,2	9,9
Zamariq hám aǵash	347,9	84,1
Toqımashılıq talaları hám olardıń shıǵındıları	592,1	275,3
Tóginler ushın shiyki zat hám mineral shiyki zat (kómir, neft hám qımbat bahalı taslardan tısqari)	210,5	258,6
Mineral janılıǵı, maylaw mayları hám usıǵan uqsas materiallar		
Neft hám neft ónimleri hám usıǵan uqsas materiallar		
Haywanlar hám ósimlikler mayları, maylar hám mumlar		
Ósimlik mayları (qam, tazalanǵan yaqi frakciyalanǵan)		
Ximiyalıq qurallar hám basqa kategoriyalarǵa kiritilmegen usıǵan uqsas ónimler		
Organikalıq emes ximiyalıq zatlar	39,3	935,7
Birlemshi formadaǵı plastmassalar	30015,9	72,5
Efir mayları, rezinoidlar hám parfyumeriyalıq zatlar; xájetxana preparatları, polirovkalaw hám juwıw quralları	9,2	55,8
Basqa jerde klassifikaciyanbaǵan ximiyalıq materiallar hám ónimler	48,7	48,8

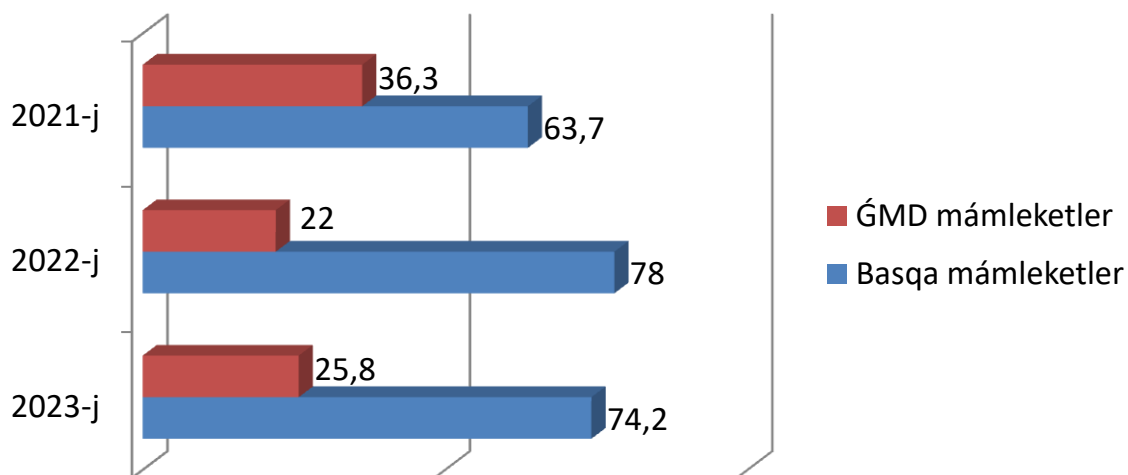
XSSK bólimi atı	Mln. AQSH dolları	2022-jıldıń sáykes dawirine salıstırǵanda, % te
Sanaat tovarları		
Probka hám terekten tayarlanǵan buyımlar (mebelden tısqarı)	135,3	731,3
Toqımashılıq iyirilgen jibi, gezlemeler, tayar buyımlar hám usıǵan uqsas ónimler	9184,9	165,2
Shoyın hám polat	-	-
Basqa tártiptegi metall bolmaǵan minerallardan alınǵan ónimler	6,1	100,0
Mashinalar hám transport ásbap-úskeneleri		
Sanaat ushın arnawlı bolmaǵan mashinalar hám olardıń detalları		
Energiya generatorı mashinaları hám ásbap-úskeneler		
Arnawlı bo'limler ushın arnawlı mólsherlangen mashinalar	2,8	26,7
Hár qıylı tayar buyımlar		
Kiyim-kenshekler hám kiyim-kenshek buyımları	95,3	-
Hár qıylı tayar buyımlar	9,4	56,0
Poebzal		
Basqa túrdegi maxsus, ilimiy baqlaw ásbabları hám apparaturalar	51,0	58,8

Qaraqalpaqstannıń sırtqı sawda statistikasıda sherik mámleketlerge tómendegiler kiredi: alıp kırıwde - tovarlar keliip shıqqan mámleket , eger kelip shıqqamn mámleket anıq emes bolsa, jo'netip jibergen mámleket. Alıp shıǵıwda-tovarlar jiberiletuǵın mámleket esaplanadı.

2022-jıldıń yanvar-dekabr ayları ĞMDA mámleketlerine 11,9 mln. AQSH dollari qunındaǵı tovar hám xızmetler eksport qılınıp , jámi eksporttıń **100,0 %** in quradı.

ĞMDA HÁM BASQA MÁMLEKETLERGE TOVAR HÁM XÍZMETLER EKSPORTÍ KÓLEMLERİ DINAMİKASÍ

(yanvar-fevral, mln. AQSH dollari, úlesi, % te)

2022- jıldıń yanvar-fevral aylarında, sırtqı sawda aylanısında tovar hám xızmetler eksportı boyınsha tiykarǵı sherik quramında Túrkiya Qıtay Xalıq Respublikası Rossiya Federaciyası, Qazaqstan, Latviya hám Gruziya mámleketler bolıp. Olardıń jámi eksporttaǵı úlesi 93,7 procentti quramaqta.

RESPUBLIKA EKSPORTÍNDÁ TIYKARǴÍ SHERIK MÁMLEKETLERDÍŃ ÚLESİ (2023- jil yanvar-fevral, % te)

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASININ TIYKARGI SHERIK MAMLEKET-LERGE AMELGE ASIRGAN EKSPORTI KOLEMI HAM OSIM PATLERI (yanvar-fevral, jillar kesiminde)

Mámleketler	Mıń. AQSH dollari		Ósim pátleri, % te		Orni	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Túrkiya	16856,8	16448,8	107,9	97,6	1	1
Qıtay Xalıq Respublikası	13896,8	10708,5	84,0	77,1	2	2
Rossiya	6665,0	7668,8	52,0	115,1	3	3
Qazaqstan	2591,3	3912,4	49,4	151,0	5	4
Latviya	6513,0	3413,1	108,9	52,4	4	5
Soedinennoe Korolevstvo	1715,0	642,6	-	37,5	6	6
Estoniya	-	483,3	-	-		7
Gruziya	293,8	460,9	85,3	156,9	12	8
Niderlandiya	-	317,2	-	-		9
Awғанstan	981,6	291,8	118,2	29,7	8	10
Portugaliya	-	284,4	-	-		11
Fransiya	416,5	177,2	67,9	42,5	10	12
Hindistan	74,4	148,0	156,2	199,0	22	13
Litva	-	145,7	-	-		14
Koreya Respublikası	217,3	118,8	139,5	54,7	13	15
Pakistan	10,7	116,9	94,5	1092,9	27	16
Qırğız Respublikası	628,2	111,0	65,5	17,7	9	17
Ukraina	1546,4	107,5	37,7	7,0	7	18
Tayland	-	75,8	-	-		19
AQSH	-	66,2	-	-		20

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASÍNÍŇ RAYONLAR KESIMINDE EKSPORTI (2023- jil yanvar-fevral)*

	Mln. AQSH dolları	Ósim pátleri, % te	Úlesi, % da
Qaraqalpaqstan Respublikası	46,0	85,3	100,0
Nókis q.	30,2	72,1	65,7
<i>hududlar:</i>			
Ámiwdárya	3,5	414,9	7,5
Beruniy	1,1	48,9	2,3
Bozataw	0,2	192,7	0,4
Qanlıkól	0,2	101,0	0,4
Qaraózek	0,8	69,1	1,7
Kegeyli	0,5	29,5 m	1,1
Qońırat	3,6	330,0	7,9
Moynaq	0,5	60,0	1,1
Nókis	0,2	75,2	0,3
Taqiyatas	0,4	41,3	0,8
Taxtakópir	0,0	8,6	0,0
Tórtkúl	0,4	134,0	0,8
Xojeli	0,2	39,9	0,3
Shımbay	0,9	111,7	2,0
Shomanay	0,7	992,6	1,5
Ellikqala	2,7	99,4	5,9

Eń joqarǵı kólemi,
mln. AQSH dolları

Eń joqarǵı kólemi,
mln. AQSH dolları

Respublika eksportı quramında eń **joqarǵı** úlesi Nókis qalası **65,7 %** i **30,2** mln. AQSH dolların, eń tómen úlesin Taxtakópir rayonı **0,0 %** i **0,0** mln. AQSH dolların quradı.

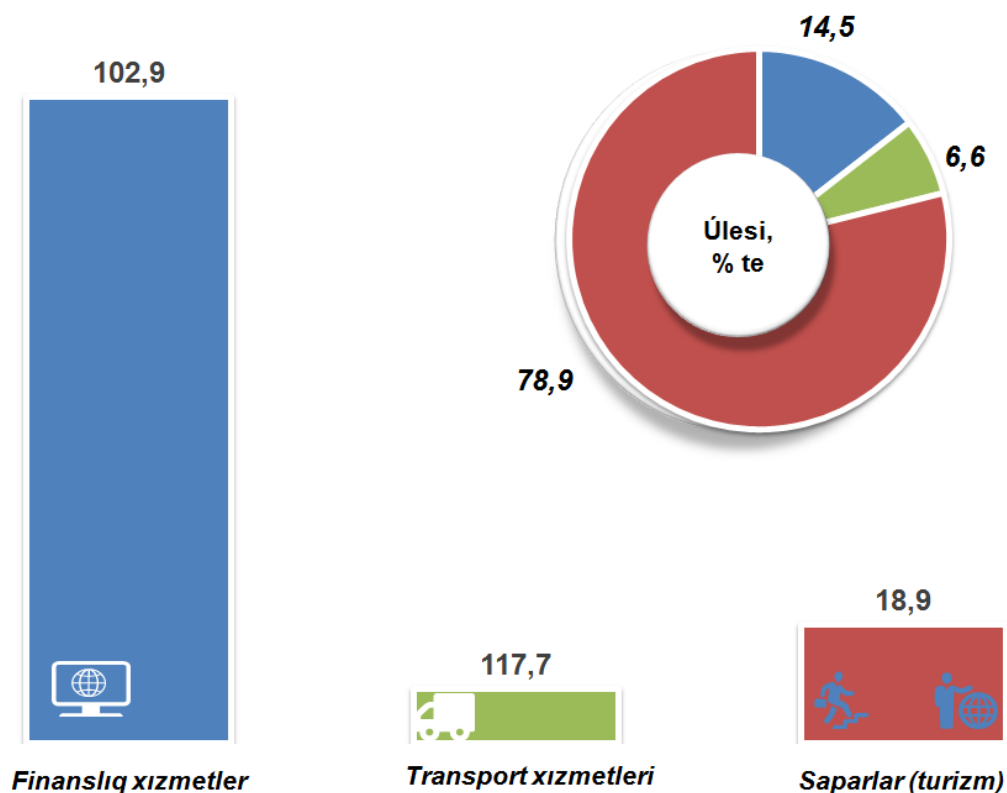
* Tábiyyıy gaz hám eklektr energiyasın jetkerip beriw , sonıńday –aq arnawlı eksport hám saparlar boyınsha rásmiy statistik maǵlıwmatlar, Qaraqalpaqstan Respublikası rayon hám qalalar boyınsha bólistirilmeǵen.

Mámleketimizde jańa islep shıǵarıw texnologiyaları hám zamanagóy úskenelerden keń paydalanıw, tarawda sapa menejmenti sistemasınıń ámeldegi yetilishi nátiyjesinde miynet ónimliligin asırıwǵa xızmet etip atır. Bul, óz gezeginde, tayın ónimlerge jáhán bazarlarında óz ornın tabıw imkaniyatın beredi.

XÍZMETLER EKSPORTÍ QURAMÍ

(2023- jil yanvar-fevral, úlesi, % te)

Xızmetler eksportı kólemi 130,4 mıń AQSh dolların yaki jámi eksport kóleminiń 0,3 % in qurap, 2022- jıldıń sáykes dáwirine salıstırǵanda 43,4 % ke kóbeygenligi gúzetildi. Xızmetler eksportı quramınıń tiykarǵı úlesi finanslıq xızmetler (78,9 %), saparlar (turizm) (14,5 %) hámde transport (6,6 %) úlesine tuwra kelgen.

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASINIŇ IMPORTI

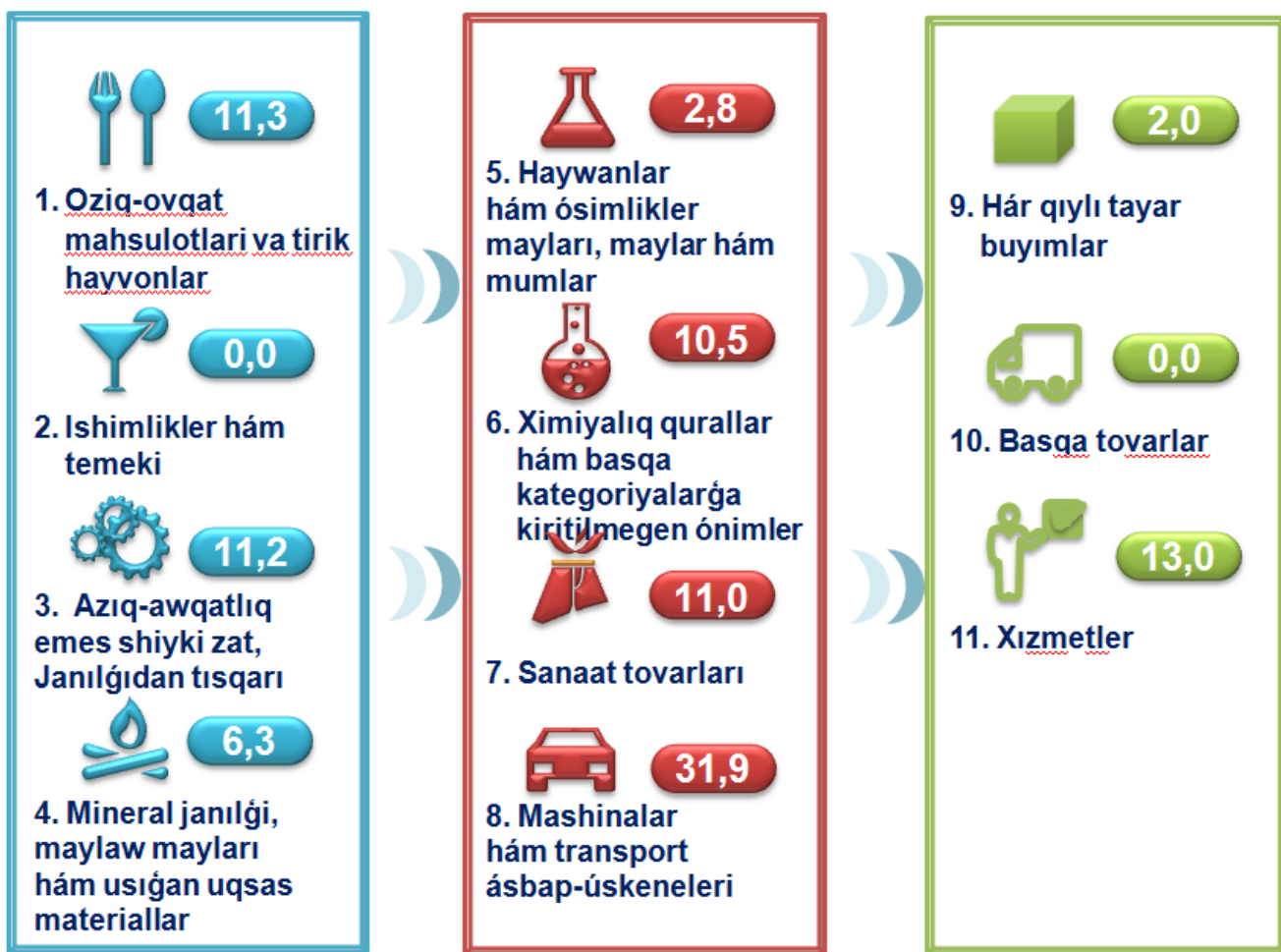

2023- jıldıń yanvar-fevral aylarında import kólemi 36,6 mln. AQSh dolların hám 2022- jıldıń sáykes dáwirine salıstırǵanda 101,1 % ti quradı. Import quramında eń úlken úles, mashinalar hám transport ásbap-úskeneleri (31,9 %), sanaat ónimleri (11,0 %) hámde ximiyalıq qurallar hám basqa kategoriyalarǵa kiritilmegen usıǵan uqsas ónimler (10,5 %) esabına tuwra keldi.

XSSK BÓLIMI BOYINSHA IMPORT QURAMI

(2023- jil yanvar-fevral, úlesi, % te)

Tovarlar importı dinamikası analizine kóre, 2023- jıldıń yanvar-fevral aylarında import qılınǵan tovarlar kólemi, ótken jıldıń mas dáwirine salıstırǵanda 0,4 mln. AQSh dollarǵa kóbeydi hám 31,9% ti quradı. Xızmetler importı bolsa 4,8 mln. AQSh dollarǵa jetti.

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASINI XSSK BÓLIMI BOYINSHA IMPORT QURAMI (yanvar-fevral, jillar kesiminde)

XSSK bólimi	Mln. AQSH dollari		Ósim pátleri, % te		Ullwma kólemge salıstırghanda, % te	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Jámi import	36,2	36,6	97,3	101,1	100,0	100,0
<i>sonıń ishinde:</i>						
Azıq-awqat ónimleri hám tiri haywanlar	5,5	4,1	91,0	75,8	15,1	11,3
Ishimlikler hám temeki	-	-	-	-	-	-
Azıq-awqatlıq emes shiyki zat, janılıǵıdan tısqarı	3,7	4,1	204,0	110,3	10,2	11,2
Mineral janılıǵı, maylaw mayları hám usıǵan uqsas materiallar	3,4	2,3	110,5	68,3	9,4	6,3
Haywanlar hám ósimlikler mayları, maylar hám mumlar	0,9	1,0	65,9	120,4	2,4	2,8
Ximiyalıq qurallar hám basqa kategoriyalarǵa kiritilmegen usıǵan uqsas ónimler	5,1	3,9	101,6	76,1	14,0	10,5
Sanaat tovarları	4,4	4,0	187,6	91,5	12,1	11,0
Mashinalar hám transport ásbap-úskenederi	10,2	11,7	64,6	114,3	28,2	31,9
Hár qıylı tayar buyımlar	0,5	0,7	76,3	137,5	1,5	2,0
Xızmetler	2,6	4,8	215,7	183,3	7,2	13,0

XSSK BOYINSHA IMPORT QILINGAN AYIRIM TURDEGI ONIMLER QURAMI (2023- jil yanvar-fevral)

XSSK bólimi atı	Mln. AQSH dolları	2022- jilga salıstırğan da, % te
Aziq-awqat ónimleri hám tiri haywanlar		
Tiri haywanlar	46,3	-
Gósh hám gósh ónimleri	160,0	229,9
Kofe, shay, kakao, ziravarlar hám olardan tayarlangan ónimler	327,7	114,9
Dánli eginler hám olardan tayarlangan ónimler	3042,2	76,7
Ishimlikler hám temekil		
Ishimlikler	0,3	
Aziq-awqatlıq emes shiyki zat, janılıđan tısqari		
Probka hám ađash-taxtalar	3945,6	108,5
Haywanlar hám ósimliklerden kelip shıqqan shiyki zat materialları	64,6	909,9
Mineral janılıđı, maylaw mayları hám usıđan uqsas materiallar		
Neft hám neft ónimleri hám usıđan uqsas materiallar	2 293,7	81,3
Kómir, koks hám briketler	29,1	-
Hayvon va ósimliklar moyları (yog'ları), yog'lar va mumlar		
Ósimlik mayları	1 033,1	-
Haywan hám ósimlik mayları		
Ximiyalıq qurallar hám basqa kategoriyalarđa kiritilmegen usıđan uqsas ónimler		
Organikalıq ximiya zatları	829,5	39,6
Ximiyalıq materiallar hám ónimler	343,8	103,2
Birlemshi formadađı plastmassalar	2 514,0	114,4
Organikalıq emes ximiyalıq zatlar	76,0	93,4

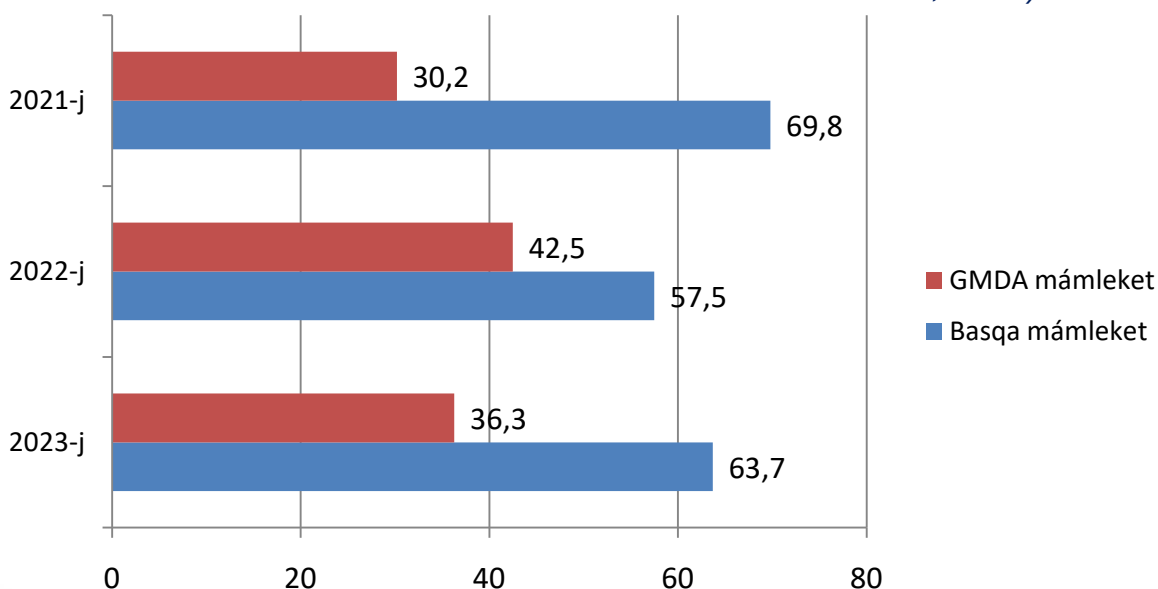
XSSK bólimi atı	Mln. AQSH dolları	2022- jilga salıstırǵanda, % te
Sanaat tovarları		
Rezina buyımları	247,9	567,3
Metallardan tayarlanǵan buyımlar	3635,1	113,2
Shoyın hám polat	13,7	1,7
Qaǵaz kardon hám terekten tayarlanǵan buyımlar (mebelden tısqarı)	6,9	121,1
Mashinalar hám transport ásbap-úskenerleri		
Anıq tarawlar ushın arnawlı móljellengen mashinalar	261,0	33,4
Anıq tarawlar ushın arnawlı móljellengen mashinalar	9871,9	138,3
Sanaat ushın arnawlı bolmaǵan mashinalar hám ásbap-úskenerler hám olardıń detalları	1 068,2	53,9
Elektr mashinaları, apparatlar, ásbaplar hám olardıń elektr bólekleri	279,2	150,3
Hár qıylı tayar buyımlar		
Arnawlı, ilimiy hám qadaǵalaw ásbapları hám apparatları	517,9	132,0
Hár qıylı tayar buyımlar	89,3	316,7
Bloklı binalar, suw ótkiziw, kanalizatsiya ısıtıw hám jaqtılandırıw úskenerleri ushın armatura hám bekkemlew maslamaları	43,8	48,4
Mebel hám onıń bólekleri, jatarjay buyımları, matraslar, matraslar ushın tirgekler, kópshikler hám usıǵan uqsas tigilgen mebel	49,9	235,4

2023- jil yanvar-fevral juvmađına kóre ĞMDA mámleketlerinde import úlesi **36,3 %** i qurap, 2022- jilğa salıstırğanda **6,2 %** i quradı.

ĞMDA HÁM BASQA SÍRT EL MÁMLEKETLERINEN TOVAR HÁM XÍZMETLER IMPORTÍ KÓLEMLERI DINAMIKASÍ

(yanvar-fevral, mln. AQSH dollari, úlesi, % te)

2023- jil yanvar-fevral aylarında Qaraqalpaqstan Respublikasınıń 30 mámlekettiń tovar hám xızmetler importın ámelge asırdı. Iri sherik-mámleketler (QXR, Rossiya, Qozog'iston, Shvesiya, Koreya Respublikasi va Germaniya) jámi importıń **89,7 %** i quradı.

RESPUBLIKA IMPORTÍNDÁ TIYKARĞÍ SHERIK MÁMLEKETLERDÍŇ ÚLESİ (2023- jil yanvar-fevral, %

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASINIŇ SHERIK MÁMLEKETLERDEN ÁMELGE ASIRĖAN IMPORT KÓLEMI HÁM ÓSIM PÁTLERI (yanvar-fevral, jillar kesiminde)

Mámleketler	Mln. AQSH dollari		Ósim pátleri, % te		Ulıwma kólemge salıstırǵandaǵı, orni	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023
QXR	9637,3	8836,7	190,2	91,7	1	1
Rossiya	9551,9	6124,3	168,8	64,1	2	2
Qozog'iston	4717,3	4077,6	120,4	86,4	3	3
Shvesiya	9,1	3657,2	59,6	40233,2	29	4
Koreya Respublikasi	3952,4	3479,7	99,1	88,0	4	5
Belarus	69,6	2884,1	28,3	4145,2	24	6
Germaniya	199,0	2495,0	11,2	1253,5	18	7
BBA	661,4	1331,0	98,4	201,2	7	8
Qatar	-	972,9	-	-	-	9
Shvesariya	78,9	414,5	41,2	525,4	22	10
AQSH	2,6	400,9	2,3	15218,3	32	11
Turkiya	1958,1	342,1	85,4	17,5	5	12
Niderlandiya	439,2	275,3	81,2	62,7	13	13
Slovakiya	278,1	226,8	-	81,5	16	14
Yaponiya	480,2	210,0	676,0	43,7	10	15
Litva	106,5	153,1	62,8	143,7	20	16
Bolgariya	-	122,9	-	-	-	17
Turkmaniston	378,5	120,8	73,9	31,9	14	18
Hindiston	5,7	111,8	27,5	1961,7	30	19
Qirg'iz Respublikasi	626,5	75,4	75,5	12,0	8	20

QARAQALPAQSTAN RESPUBLIKASINIŃ RAYONLAR KESIMINDE IMPORTI (2023- jil yanvar-fevral)

	Mln. AQSH dolları	Ósim pátleri, % te	Ulesi, % te
Qaraqalpaqıstan Respublikası	36,6	101,1	100,0
Nókis q.	14,9	104,5	40,7
<i>rayonlar:</i>			
Ámiwdárya	2,2	540,0	6,0
Beruniy	0,6	36,5	1,6
Bozataw	0,0		0,1
Qaraózek	3,7	109,9	10,2
Kegeyli	0,0	0,0	0,0
Qońırat	1,0	112,5	2,8
Qanlıkól	0,5	487,8	1,2
Moynaq	3,3	84,1	9,0
Nókis	0,1	46,1	0,4
Taqıyatas	1,9	46,7	5,2
Taxtakópir	0,1	9 418,4	0,2
Tórtkúl	6,4	127,2	17,4
Xojeli	0,7	73,1	2,0
Shımbay	0,5	83,0	1,4
Shomanay	0,0		0,0
Ellikqala	0,6	515,1	1,8

Eń joqarı kólem,
mln. AQSH dolları

Nókis q.

14,9

Tórtkúl

6,4

Qorao'zak

3,7

Eń joqarı kólem,
mln. AQSH dolları

Bozataw

0,0

Taxtakópir

0,0

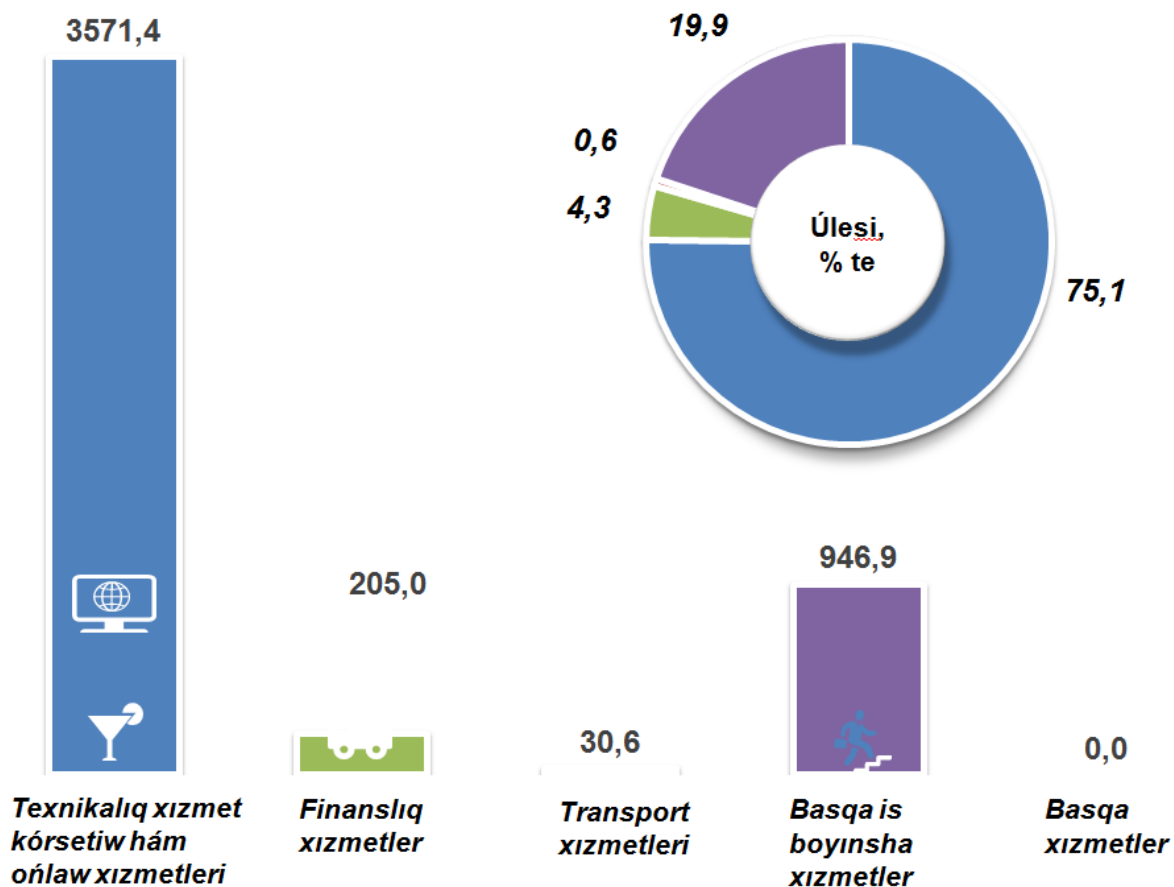
Nókis

0,1

Respublika importi quramında eń joqarı úlesi Nókis q. **40,7 %** i **14,9** mln. AQSH dolların, eń tómen úlesin Shomanay rayonı **0,0 %** i **0,0** mln. AQSH dolların quradı.

XÍZMETLER IMPORTÍ QURAMÍ (2023-jil yanvar-fevral, úlesi, % te)

2023- jıldıń yanvar-fevral ayları juwmaǵı menen xızmetler importı kólemi 4 753,9 mırn AQSh dolların yaqı jámı import kóleminiń 13,0 % in quradı hám ótken jılǵa salıstırǵanda 83,3 % ke kóbeydi. Xızmetler importı quramınıń tiykarǵı úlesi texnikaliq xızmet kórsetiw hám ońlaw xızmetleri (75,1 %), basqa is boyınsha xızmetler (19,9 %), finansliq xızmetler (4,3 %), transport xızmetleri (0,6 %) den ibarat boldı.